

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Mgr. G.**, bytom L., právne zastúpený JUDr. B., advokátom so sídlom Š., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Pribinova č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. KM-19/PK-2007 zo dňa 23.apríla 2007, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/166/2007-67 zo dňa 09. júla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/166/2007-67 zo dňa 09. júla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KM-19/PK-2007 zo dňa 23.04.2007.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že vec prejednal bez prítomnosti riadne predvolaných účastníkov v súlade s § 250g ods. 2 O.s.p. aj keď žalobca písomným podaním zo dňa 21.06.2010 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu svojej neprítomnosti na území Slovenskej republiky. Keďže túto skutočnosť nijako nezdokladoval, krajský súd to nepovažoval za závažný dôvod pre odročenie pojednávania. Žalovaný sa ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávania a navrhol vec prejednať.

Podľa názoru krajského súdu je potrebné konanie žalobcu kvalifikovať ako porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, keď porušil základné povinnosti príslušníka stanovené v § 48 ods. 3 písm. a/, b/, g/, h/ a i/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej v texte „len zákon o štátnej službe“), keď bezdôvodne nenastúpil dňa 31.10.2006 do vopred určeného výkonu služby v zásahovej skupine Okresného riaditeľstva Policajného zboru (ďalej len OR PZ) v Poprade. pričom určenie do jej výkonu vzal na vedomie a plán služieb potvrdil svojím podpisom. Aj keď na výkon služby bol v čase jej trvania telefonicky vyzvaný, nastúpiť do nej odmietol a preto musel byť zabezpečený iným policajtom, ktorý tak nemohol plniť svoje služobné povinnosti.

Zložením služobnej prísahy (sľubu) sa občan, ako príslušník policajného zboru začleňuje do okruhu osôb, u ktorých sa konanie v rozpore s právnymi predpismi pre účely služobného pomeru posudzuje z hľadiska tohto sľubu. Výnimočne zodpovedný prístup policajta k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu a je prirodzené očakávať, že policajti budú príkladne rešpektovať zákony.

Neobstojí námietka žalobcu, že rozkaz č. 50 neukladal povinnosti jemu, ako vyšetrovateľovi Úradu justičnej a kriminálnej polície (ÚJKP) OR PZ v Poprade. ale riaditeľovi úradu justičnej a kriminálnej polície, riaditeľovi odborov, vedúcim oddelení a skupinám okresného riaditeľstva. Žalobca ako príslušník policajného zboru bol zaradený do funkcie vyšetrovateľa ÚJKP OR PZ. a jeho nadriadeným mu bolo uložené vykonať dňa 31.10.2009 službu v zásahovej skupine OR PZ. Medzi jeho základné povinnosti prináležalo plnenie úloh, ktorými bol pri výkone služby poverený a teda aj rozhodnutie jeho nadriadeného o vykonaní služby v zásahovej jednotke dňa 31.10.2009. Takéto vykonanie služby (v zásahovej jednotke OR PZ v čase od 7.00 – 19.00) nie je možné chápať ako prevelenie v zmysle ust. § 36 zákona č. 73/1998 Z.z., keďže rozkaz č. 50 sa týkal posilnenia výkonu služby na obvodných oddeleniach PZ a nie na plnenie úloh policajného zboru vyplývajúcich z ust. § 36 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby najvyšší súd rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že písomným

podaním zo dňa 14.06.2010 oznámil súdu, že žiada o odklad pojednávania nariadeného na deň 09.07.2010 z dôvodu, že bude do konca októbra 2010 mimo územia Slovenskej republiky a výslovne uviedol, že sa chce zúčastniť pojednávania. Krajský súd napriek tomuto podaniu vykonal dňa 09.07.2010 pojednávanie v neprítomnosti obidvoch účastníkov a na tomto pojednávaní rozhodol.

Ďalej uviedol, že krajský súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že požiadal, aby mu nástup do služby bol daný rozkazom a v takom prípade nastúpi. Takisto sa nezaoberal skutočnosťou, že v personálnom rozkaze ministra vnútra č. 447 zo dňa 15.12.2006 na str. 2 v ods. 4 je uvedená ako dôvod prepustenia zo služobného pomeru skutočnosť, že: „...vedome nesplnil rozkaz svojho nadriadeného...“, pričom mu nadriadený priamy rozkaz nevydal. Pokiaľ nedostal rozkaz, ktorý mal nesplniť, nemohol ani zvlášť hrubým spôsobom porušiť služobnú prísahu a preto dôvody, na základe ktorých bol zo služobného pomeru prepustený, neexistujú. Bol len oboznámený s tým, že je do služby určený, nebolo to však formou rozkazu, pretože jeho priamy nadriadený mu mal vydať rozkaz v písomnej forme a postupovať v súlade s ust. § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. Rozkaz riaditeľa OR PZ P. č. 50 č. ORP-444/VO-2006 zo dňa 21.09.2006 nikde nespomína meno a hodnotu žalobcu, je rozkazom vydaným niekomu inému aby zabezpečil služby. Plán služieb č. ORP-72-30/JKP-2006 zo dňa 02.10.2006 takisto nikde neuvádza npor. G. ale K., čiže inú osobu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Argumentoval, že žalobca v personálnom konaní vedenom podľa ustanovení zákona č. 73/1998 Z.z. nevyužil subjektívne práva, ktoré mu vyplývali z ustanovení § 238 ods. 4 a § 237 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., a k predloženému návrhu na jeho prepustenie a k zadováženým dôkazom sa nevyjadril ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, ktorými by vyvrátil objektívne zistený skutočný stav veci. K námietke žalobcu, že do služby by bol nastúpil ak by k tomu dostal písomný rozkaz uviedol, že zákon v žiadnom zo svojich ustanovení neukladá povinnosť vydávať písomný rozkaz, ktorým sa ukladá policajtovi nástup do výkonu štátnej služby. Poukázal na ustanovenie § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. a zdôraznil, že žalobca v konaní vedenom u žalovaného žiadnymi dôkazmi nepreukázal, že výkon štátnej služby, ktorú mal vykonávať dňa 31.10.2006 by bol v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom. Je nezlučiteľné s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere príslušníka policajného zboru zotrval policajt, ktorý aj napriek tomu, že bol riadne oboznámený s naplánovaným výkonom štátnej služby s ktorým súhlasil, do služby nenastúpil a bezdôvodne ju odmietol vykonávať, čím vedome nesplnil stanovené služobné povinnosti, ktoré bol povinný vykonávať počas služby v uvedený deň.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa

§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne .

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd v medziach dôvodov odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a v rámci odvolacieho konania skúmal nielen napadnuté rozhodnutie žalovaného, ale aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Z obsahu administratívneho spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného najvyšší súd zistil, že žalobca bol personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 447 zo dňa 15.12.2006 podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. Dôvodom prepustenia bolo, že žalobca mal na deň 31.10.2006 v zmysle plánu služieb č. RP-72-30/JKP-2006 a rozkazu riaditeľa OR PZ V. č. 50/2006 o bezpečnostných opatreniach na zabezpečenie posilnenia výkonu služby na obvodných oddeleniach PZ riadne naplánovanú službu v zásahovej skupine OR PZ, ktorú mal vykonávať v čase od 07.00 hod. do 19.00 hod. Menovaný túto službu odmietol vykonať i keď pri určení do jej výkonu to vzal na vedomie a plán služieb potvrdil vlastnoručným podpisom. S rozkazom riaditeľa OR PZ V. č. 50/2006 bol riadne oboznámený dňa 20.10.2006 na mesačnom vyhodnotení riaditeľa ÚJKP OR PZ V.P. kde pred všetkými prítomnými vyšetrovateľmi policajného zboru vyhlásil, že do služby nenastúpi. Dňa 31.10.2006 sa dostavil na pracovisko ÚJKP OR PZ. a v čase od 07.00 hod. do 15.40 hod. sa zdržiaval vo svojej kancelárii v priestoroch OR PZ. Uvedeného dňa v čase o 07.07 hod. službukonajúci operačný dôstojník telefonicky vyzval žalobcu k nástupu do služby, ktorú odmietol, a preto táto skutočnosť bola nahlásená riaditeľovi OR PZ a riaditeľke odboru všeobecnej kriminality ÚJKP OR PZ., ktorí zabezpečili výkon tejto služby iným policajtom ÚJKP OR PZ, ktorý tak nemohol plniť uložené úlohy v zmysle svojho služobného zaradenia. Žalobca týmto konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zvlášť hrubé porušenie služobnej disciplíny spočíva v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom Policajného zboru, keď vedome nesplnil rozkaz svojho nadriadeného a bezdôvodne nevykonával plánovanú službu v zásahovej skupine, a tiež aj v tom,

že nevykonával riadne naplánovanú službu a neplnil si tak úlohy na úseku svojho služobného zaradenia, najmä § 2 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z., nesplnil si úlohy v zmysle rozkazu riaditeľa OR PZ č. 50/2006 o bezpečnostných opatreniach na zabezpečenie posilnenia výkonu služby na obvodných oddeleniach Policajného zboru, čím zvlášť hrubým spôsobom porušil aj základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a/, b/, g/, h/, i/, zákona č. 73/1998 Z.z. Ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na svedomitom plnení služobných povinností, dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi Policajného zboru, na ich čestnosti a na upevňovaní dôvery občanov v Policajný zbor.

Žalovaný rozhodnutím č. KM-19/PK-2007 zo dňa 23.04.2007 podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. rozklad žalobcu ako nedôvodný zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru v ustanovení § 1 ods. 1 upravuje štátnu službu príslušníkov Policajného zboru,... a v ustanovení § 2 aj právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a skončením štátnej služby.

Základné práva a povinnosti policajta sú upravené v ustanovení § 48 tohto zákona.

Policajt je povinný

a/ plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,

b/ vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,

g/ v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,

h/ dodržiavať služobnú disciplínu

i/ vykonávať štátnu službu nestranne (§ 48 ods. 3).

Podľa § 48 ods. 4 citovaného zákona, ak sa policajt domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť. Ak nadriadený trvá na splnení rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho policajtovi písomne potvrdiť a policajt je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Policajt je povinný odoprieť splnenie rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu nadriadeného, ak by jeho splnením spáchal trestný čin; túto skutočnosť oznámi bezodkladne vyššiemu nadriadenému.

Policajti sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby (§ 192 zákona).

Rozkaz riaditeľa OR PZ V. č. 50 zo dňa 21.09.2006 o bezpečnostných opatreniach na zabezpečenie posilnenia výkonu služby na OO PZ ukladá riaditeľovi úradu justičnej a kriminálnej polície, riaditeľom odborov, vedúcim oddelení a skupinám okresného riaditeľstva vyčleniť dostatočný možný počet policajtov na zabezpečenie plnenia bezpečnostných opatrení, a menné zoznamy vyčlenených policajtov s uvedením dňa a času možného výkonu služby predložiť príslušnému zodpovednému pracovníkovi na spracovanie plánu služieb. Na základe tohto rozkazu bol riaditeľom ÚJKP OR PZ schválený zoznam policajtov ÚJKP OR PZ velených do výkonu služieb v zásahovej skupine OR PZ na mesiac október 2006. Žalobca plán služieb podpísal a tým vzal na vedomie, že dňa 31.10.2006 v čase od 07.00 hod. do 19.00 hod. má službu vykonávať. Na mesačnom vyhodnotení riaditeľa dňa 20.10.2006 uviedol, že do zásahovej služby nenastúpi a dňa 31.10.2006 aj po vyzvaní operačným dôstojníkom to odmietol. Pokiaľ sa žalobca domnieval, že naplánovaná služba je v rozpore so všeobecne záväzným predpisom, mal na to nadriadeného upozorniť, čo však neurobil a do služby, k vykonaniu ktorej sa zaviazal nenastúpil.

Správne orgány v tomto konkrétnom prípade usúdili, že konanie žalobcu spočívajúce v porušení služobnej prísahy a služobných povinností dosiahlo takej intenzity, že napĺňa zákonný dôvod prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z., čo dostatočne odôvodnili, podložili dôkazmi a vyvodili z nich aj zodpovedajúce závery.

Žalobca v odvolaní tiež namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Krajský súd vytýčil termín pojednávania na deň 09.07.2010 a predvolanie na pojednávanie bolo doručené žalobcovi dňa 03.06.2010. Podaním zo dňa 14.06.2010 požiadal žalobca o odklad nariadeného pojednávania z dôvodu jeho neprítomnosti na území Slovenskej republiky a zároveň uviedol, že na pojednávaní sa chce zúčastniť. Pretože túto skutočnosť nijako nezdokladoval, krajský súd ju nepovažoval za závažný dôvod pre odročenie pojednávania a vec prejednal bez prítomnosti účastníkov, (aj v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa ospravedlnil a súhlasil s prejednaním) podľa § 250g ods. 2 O.s.p.

Podľa § 250g ods. 2 O.s.p., ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z toho dôvodu prerušiť.

O procesnú vadu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom účastníkovi konania ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi realizovať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom. Takýmto právom

účastníka je i právo na prejednanie veci v jeho prítomnosti. To ale neznamená, že by súd nemohol rozhodnúť v neprítomnosti účastníka, ale že súd je povinný účastníkovi poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva a je na ňom, či využije svoje právo. Žalobca bol na pojednávanie riadne predvolaný, požiadal o jeho odklad, avšak svoju žiadosť ničím nezdokladoval a v nej uvedený dôvod ničím nepreukázal. S názorom krajského súdu, že v danom prípade nebola preukázaná existencia dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania sa odvolací súd plne stotožňuje. Žalobca mal rovnakú možnosť zúčastniť sa pojednávania v tej istej veci pred krajským súdom aj dňa 30.10.2009, ktorú nevyužil, pojednávania sa nezúčastnil a ani sa neospravedlnil. Krajský súd tým, že pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu (aj ospravedlneného žalovaného), neodňal mu týmto postupom možnosť konať pred súdom a navyše nemal ani preukázaný dôvod na odročenie pojednávania.

Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že námietky žalobcu uvedené v odvolaní nie sú opodstatnené, a keďže v rozhodnutí a postupe žalovaného ani krajského súdu nezistil iné vady, ktoré by mohli viesť k zrušeniu rozhodnutia žalovaného alebo rozsudku krajského prvostupňového súdu, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/166/2007-67 zo dňa 09.07.2010 podľa § 250ja veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 8. februára 2011

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková